

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Hamis lobogó alatt.

Pécs, 1899. június 16.

A Tisza-Bánffy-rendszer jellemző sajátossága volt, hogy maszlagos dugárúját mindig hamis lobogó alatt szerette árulni. Már magának a pártnak az elnevezése ilyen hamis lobogó volt, mert a szabadelvűség címe alatt a legreakcionáriusabb irányzat érvényesült benne úgy a törvényhozás, mint a kormányzat terén. A törvény uralmának helyébe a legféltelenebb párthatalmi önkény lépett, a jogoknak szabadelvű irányban való kiterjesztése helyett a már kiküzdött jogai az egyének s a nemzetnek mind szűkebb körre lettek szorítva s a „szabadelvű“ párt minden jogkiterjesztő indítványtól jobban irtózott, mint az ördög a tömjénfüsttől; a szabadságot pedig úgy magyarázta, hogy a szent pártérdek nevében a hatóságoknak szabad mindent tenni, a választók kinullázásától kezdve egészen a rendőri kényszerfotografálásig, a gyülekezési és szólás-szabadság konfiskálásáig.

Ilyen volt a Tisza-Bánffy-féle szabadelvűség, a melynek letűntén nincs aki keseregjen, csak az a kis csapat, mely ebből a szabadelvűségből élőködött s az emberi rossz tulajdonságokra spekulálva tartotta fenn magát a hatalom polcán; no meg egy még kisebb csapat a parlamenti ellenzék oldalán, a melynek a talmi szabadelvűség korában szintén nem éppen rosszul

ment a dolga s mandátumra is bizton számíthatott, mert a választási hadjáratba vitt hatalmi eszközök ha mellettük nem is, de ellenük sem lettek mozgósítva soha.

Ez az ellenzéki csapat is hamis lobogó alatt küzdött és küzd még most is, mikor a volt kormány mögött állott csapat a nyílt küzdelmet már leszerelte. „Egyetértés“ a neve ennek a hamis lobogónak, amely éppen úgy, mint a „szabadelvű“ cím takarta a reakciót, leplezi a konkolyhíntő visszavonást. Mert ugyan kivel ért egyet az „Egyetértés“? A Széll-kormányral és pártjával semmi esetre sem, de az ellenzékkel s annak különösen ama pártjával, a melylyel közös programmon állónak vallja magát, még kevésbé.

Hisz nemcsak a Bánffyék bukása óta, de már a Bánffy-kormány ellen fölvetett nagy és egyetértő ellenzéki küzdelem kezdete óta is, nap-nap után az ellenzék, különösen pedig a függetlenségi pártot kritizálja, gáncsolja s iparkodik a nemzet előtt befekteteni.

Mikor a függetlenségi párt a minden szabad mozgást békóba verő Bánffy-kormány ellen fölvetette a végsőig való küzdelmet s elhatározta, hogy a nemzetnek a gazdasági önállósághoz való jogát a minden szolgálatra kész többség által elsikkasztatni semmi szín alatt nem engedi s ebben a küzdelemben a többi ellenzéki pártok kezét fogták a közjogi ellenzékkel: akkor az a

bizonyos törpe függetlenségi csoport az „Egyetértés“ hamis lobogója alatt fölemelte tiltakozó szavát az élet-halálharc ellen s kenetteljes prédikációkban hirdette a parlamenti tisztességet, a többség érvényesülésének megdönthetetlen törvényét, a melyet ez a küzdelem pocsékká tesz s ezzel végveszedelemben dönti magát a parlamentarizmust is.

Hivatkozott a megelőző kiegyezések fölötti vitákra, a melyekben a függetlenségi párt mindig megelégedett ellenkező elvi álláspontjának kifejtésével, de a kiegyezési javaslatok törvénybeiktatását soha rendkívüli eszközökkel nem akadályozta meg, mert a többség érvényesülését megköveteli a parlamentarizmus s a kisebbség erőszakoskodása veszélyezteteti alkotmányosságunkat.

Mikor aztán az ellenzék a pártközi egyezményben biztosított erkölcsi és szabadsági vívmányok fejében lemondott a parlamenti küzdelem rendkívüli eszközeinek igénybevételéről, bár a függetlenségi párt a gazdasági viszony rendezésére vonatkozó paktumbeli megállapodásokat nem tette magáévá s föntartotta jogát azok ellen a rendes parlamenti eszközökkel küzdeni: az „Egyetértés“ politikusai ismét riadót fújtak a saját pártjuk ellen s a programjuk ellen elkövetett árulásnak bélyegezték azt, hogy lerakták a parlamenti élet-halálharcnak ama fegyvereit, a melyekre a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Dalok.

I.

Ne légy kíváncsi arra, édes:
Ki az, ki hő szerelmet érez?
Ki elrejtőzve,
Te rólad zeng, dalol
Mint fülemüle
Hűs, árnyas lomb alól.

Ne légy kíváncsi a madárra,
Figyelj, hallgass bús dalára!
Ha rá bukkannál,
Tán fájna a való;
S ábrándod szétfoszolna . . .
Hogy tolla mily fakó.

II.

Csalódtam és nem az fájt nekem:
Hogy olyan vakon szerettelek,
Eltékoztam szívem lángját
S eltépted hű szerelmemet!

Csak az fájt, míg egy büszke démon
Virágok közt szívemben élt, —
Kis angyal töviskoronát nyert
Igazi, nagy szerelmeért.

Honthy István.

Lóri mama.

Meghalt az anya. Meghalt a legszebb és legjobb feleség és anya; öt gyermek siratta a gyászba borult férj mellett a drága elköltözöttet.

Ez után az öt gyerekek csak egy sőtájuk volt: a temető felé. Ott sirdogáltak órák hosszáig és hívták vissza az életbe az örök sirban pihenőt. A férjet is lesújtotta a nagy katasztrófa, de lassan-lassan megenyhült, vigaszt talált szép gyermekeiben, s minél többet időzött gyermekei között — s most ott töltötte minden szabad óráját, — annál inkább megérlelődött benne az a gondolat, hogy ezeknek még anyára van szükségük.

Hanem maguk a gyermekek csak édesanyjuk hiányát érezték, csak ő utána keseregtek szüntelenül. A gyermeki szeretet kifogyhatatlan rajongással csüggött az édes anya emlékére is. És az öt gyermek, kik közül Béla már a gimnázium felsőbb osztályát végezte, Rózsika pedig már a háztartást vezette, szorult szívvel vette észre, hogy atyjukhoz öregebb urak és asszonyok járnak: a még mindig életerős embernek új feleséget ajánlani. És egyszer a kisebbik leány, Szidike azt mondta atyjának, hogy jöjjön ki vele a temetőbe. Az apa beleegyezett s Szidike anyja sirjához vezette atyuskáját, hogy azután így szóljon hozzá:

— Papa, azt mondják, hogy megakarsz házasodni.

A papa nem felelt. A kis leány pedig felzokogott:

— Tehát igaz.

S zokogott hosszan, alig tudta atyja lecsillapítani. Végre azután így szólt a leány atyjához:

— Ha már meg kell történnie, esküdjél meg, hogy csak Lóri nénit hozod a házhoz.

— Ha ő eljönne hozzám! felelt az apa.

Az nap az érettségi előtt álló fiu is beszélt az apjával:

— Ugy van fiam, fiatalnak érzem még magam, feleséget akarok magamnak, a leányoknak s a Tibornak pedig anyát.

— Mi meg nem engedjük, hogy asszonyt hozzál a házhoz.

— De fiam, szólt erélyesen a különben gyengéd apa, én azt nem fogom tőletek kérdezni. Nem voltam én mindig jó hozzatok, nem teljesítettem-e minden kívánságokat? feltételezhetitek rólam, hogy én rosszat akarok veletek?

— De az istenért — egy mostoha . . .

— Ne aggódjál fiam, jól fogok választani.

A fiu szeméibe könnyek jöttek s azután csendesesen mondá:

— Ha már minden áron meg kell történnie, hát Lórit hozd a házba.

paktum létrejötte előtt az „Egyetértés“ folyton dörögte kárhóztató anathémáját.

Most is, hogy a függetlenségi párt eddig még alig tapasztalt túlnyomó többséggel elhatározta, hogy Széll Kálmán legujabb javaslata ellen sem veszi igénybe a parlamenti harc rendkívüli eszközeit, hanem nyugodt tárgyalás során kifejtve a javaslat ellenében elfoglalt elvi álláspontját, nem állja utját annak, hogy a többség akarata annak törvényerőre való emelésével érvényesüljön: az „Egyetértés“ azzal ápolja az egyetértést, hogy ráfogja a függetlenségi pártra, miszerint lerakta a fegyvert Széll Kálmán előtt s így nincsen a kiegyezés kérdésében ellenzék; abban a kérdésben, mely körül eddig a magyar parlamenti pártok alapvető programpontok szerint csoportosultak.

Hát ugyan miért tartják az „Egyetértés“ politikusai olyan rettenetes árulásnak a lerakását azoknak a fegyvereknek, a melyeknek használatát alig pár hónappal ezelőtt még a parlamentarizmus végveszedelmének hirdettek? Mert a függetlenségi párt csak ezeket a fegyvereket rakta le, a programjával ellenkező javaslatot el nem fogadja s ellenkező álláspontját rendes parlamenti tárgyaláson kifejtteni el nem mulasztja.

Az ellenzéknek rendes parlamenti működése ezen túl nem terjedhet s maga az „Egyetértés“ volt az, mely az ezen túlmenő működést a legélesebben elítélte. No de ez Bánffy alatt volt, most a rendes ellenzéki működésen túlszaporító harc „el-szánt, erélyes és minden ízében komoly küzdelem“ lenne, míg a bejelentett rendes parlamenti tárgyalás csak üres frázis, mert „mit ér az elvek föntartása? Mit ér az elvek hirdetése is?“

Lám az „Egyetértés“ politikusai nem végeznek ilyen haszontalan munkát, ők a parlamentet arra sem érdemesítik, hogy ott elveiket hirdessék, vagy csak föntartsák is, ők minden erejüket abban meritik ki, hogy az ellenzéki egyetértést az „Egyetértés“ben a saját pártjuk vezérebereinek le-

gyalázásával ápolják, mert szerintük „a parlamenti élet mindig azt bizonyította, hogy az elvek föntartása mellett való megadás csökkent, majd meg egészen tönkreteszi az elvekhez való ragaszkodást.“

Nagyon furcsa dolog azonban, hogy az „Egyetértés“ politikusai ezt az igazságot csak most fődözik föl, mikor bekövetkezett az elvi harc lehetősége, de akkor, a mikor az ellenzék elvi küzdelmének hatalmi önkény és durva erőszak állott ellenében, nem volt kárhóztató szavuk az ellen, hogy a választókerületek ellenzéki polgárait „elveik föntartása mellett“ tömegesen terelték a kormánypárti jelöltek táborába.

Hja, akkor még a kormánypárti jelöltek is olyan táborba igyekeztek, amely hamis lobogó alatt küzdött, volt tehát valami lelki rokonság köztük.

H i r e k.

Pécs, 1899. június 16.

Szép asszony levele a szerkesztőhöz.

Kedves barátom, engedje meg, hogy becses lapjában kikeljek Vörösmarty ama mondása ellen, hogy magyar hölgynek születni szép és nagy gondolat. Mert én azt tartom, hogy asszonynak születni egyáltalában keserves dolog. Mindjárt meg is okolom ezt az állításomat. Bennünket, szegény asszonyokat, örökös gond, örökös lelki küzdelem emészt. Új esztendő után mindjárt kezdődik a farsang, amikor azon törjük a fejünket: miféle toalett keltsünk minél nagyobb szenzációt a bálteremben? A márciusi szellő nem az édes kikelet örömét hozza el számunkra, de a nehéz gondot: milyen ruhában jelenünk meg az első tavaszi napokon a verőfényben ragyogó utcán?

S alighogy e nagy problémát megoldottuk: már ránk köszönt a nyár és mint a nyári, sötét viharfelleg tornyosul fejünk fölött a gond: milyen ruhákat készítesünk a furdőszezon számára? Mivel főzzük le a barátainkat, mivel hódítsuk meg az esplanadeok gavallérjait? Ó maguk, irigylendő férfiak! Boldog férjek és családapák, akiket legőlebb csak az a gond gyötör, miből fogják a mi

dalmat okozni, hagyta tehát, hogy Lórinak okozzanak fájdalmat, hallgatott.

Ép oly hidegen fogadták az új kis testvér megszületését s atyjuk kis fiacskáját nem tekintették az ő testvérüknek, öten maradtak továbbra is.

Csak a hároméves, arany haju, mesés szép Tiborka változott meg, ez odasimult a szép mostohához, titkon Lóri mamának szólította, mikor testvérei nem hallották, s mostohája könyvtől ázott orcáit odadörzsölte a fiucska selymes arcához és össze-vissza csókolt Tiborkát, majd így szólt hozzá:

— Ugy-e te szeretni fogod a kis babát?

Az újszülött fiú, a kicsi Oszkár pedig gondtalanul feküdt lefüggönyözött bölcsőjében.

Igy telt el két esztendő: az új mama csak Lóri néni maradt s esküdt ellenségüknek tekintették a gyereket. Hja, anyjuk helyét akarta pótolni. Egyszer azután szomorú esemény sulya nehezedett a családra.

Sulyosan megbetegedett az ötéves Tiborka. És az orvosok egymásnak adták a kilincset. Nem használt semmi. A gyermek szenvedései nagybodtak s hátralevő napjai fogytak. Csakis Lóri nénit türte meg maga körül; és Lóri néni hat héten át nem távozott a betegágytól. Átölelte a beteg gyermek derekát s úgy igazította meg vánkosait. Min-

den ételt meg kellett előbb izlelnie, hogy a beteg magához vegyen valamit, még az orvosságokból is előbb neki kellett innia.

Egyszer azután besuhant a halál angyala, hogy felröpítse az Istenhez az ártatlan gyermeknek a lelkét. És a gyermek érezte, hogy ő most örökre elköltözik. Testvérei ott sirtak körülötte, s ő most nem félt, bátran mondta Lóri néninek:

— Milyen jó is vagy te, Lóri mama!

A testvérek egy percre összenéztek, tovább sirtak. Tibor pedig folytatta:

— Én elmegyek, de azért ne sirjatok, hisz itt marad Lóri mama, helyettem pedig adta az Isten a kis Oszkát!

És a kis gyermek csakugyan elment. Egy napsugár villant keresztül a szobán, talán azon a napsugáron keresztül ment fel a menyországba. Utolsó szavai újra csak ezek voltak:

— Milyen jó is vagy te, Lóri mama!

És elszállt a lelke. Lóri mamát pedig ájultan emelték fel a halottas ágyacska mellől. Eltemették Tiborkát, végtelen volt a gyász, a fájdalom, a keserv; a szívek összeszorultak, de megnyitak a mostoha előtt — s Lóri néniből Lóri mama lett . . .

asszonyokkal szemben is. És tartásuk szentnek a női becsületet akkor is, ha — nincsenek becsipve! **K.**

Napirend 1899. június 17-én.

Naptár: szombat, június 17. — Róm. kath.: Rajner. — Prot.: Rajner. — Görög-kel. (jun. 5.) Bonifác. — Zsidó: Sabbat Chukath. — Nap két 4 óra 5 perckor; nyugszik 7 óra 55 perckor. — Hold két 1 óra 42 perckor délután; nyugszik éjféltől 18 perckor.

Időjárás. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hőemelkedés várható jelentékeny csapadék nélkül.

Rendkívüli közgyűlés a városházán d. e. 10 órakor.

Kaszinó est a Nemzeti Kaszinóban este 8 órakor.

— **(A Zenekedvelők Egyesülete)** jövő hó 2-án (vasárnap) tartja évi rendes közgyűlését a városháza közgyűlési termében. E közgyűlés előkészítése végett az egyesület választmánya tegnap este hat órakor ülést tartott, melyen a múlt évi zárszámadást mutatták be. A múlt évi vagyonszaporulat 300 forint s az egylet törzsvagyona 3000 forint. Ezután a folyó évi költségvetést állapították meg s a titkári jelentést hagyták jóvá. Egy üres választmányi tagsági helyre *Pleininger* Ferenc választván meg, a választmány elhatározta, hogy *Majorossy* Imre polgármesternek, mint egyesületi elnöknek, családi gyásza alkalmából részvétét fejezi ki s ezzel az ülést végetért.

— **(Alispánból főispán.)** *Haller* János gróf, Udvarhely megye főispánja saját kérelmére állásától felmentetett s helyébe udvarhely megyei főispánná *Hollaki* Arthur, Hunyadvármegye alispánja neveztetett ki.

— **(Adomány a népkonyháknak.)** *Erreth* Kálmán adókievítő bizottsági tagsági 42 frtot kitevő napidiját jótékony célra *Dragonescu* Dömjén pénzügyigazgatónál letétben hagyván, a pénzügyigazgató ez összeget a pécsi jótékony négyelet népkonyhája javára adományozta.

— **(A kaposvári sikkasztás.)** Ungváry Károly, a somogy megyei takarékpénztár eltűnt pénztárnoka, mint utólag kiderült, már régóta készült terve kivitelére, mert a kérdéses Wertheim-szekrény egyik zárja már két ízben is megromlott, amiből azt következtetik, hogy fölnyitását idegen kulccsal többször próbálta. Ungváry különben ezermester s kitűnő mechanikus. Két ízben Zsupán kaposvári lakatosnak kellett a kérdéses szekrényt sok vesződéssel kinyitni. Ez a lakatos plébából készített mindkétszer próbakulcsokat s mikor a szekrényt kinyitotta, a próbakulcsokat megsemmisítés végett Ungváryra bízta, aki azok nyomán szőleijében egészen jó kulcsokat állított elő. Tervének és szökésének előkészítésére vall az az utlevél is, amelyet egy kaposvári nyomdában állíttatott ki. »A hadügyminiszterium által kibocsátott nagy kétfejtű sasos, német szövegű utlevél-mintát rajzolt, magát nyugalmazott tüzérfőhadnagyának írta be s ezt a mintát gyönyörűen kinyomatta Hagelmann Károly könyvnyomdájában, aki kebelbarátja volt s akinek azt mondta, hogy a nyomtatványt egy nagyszerű tréfához készítetti. A nyomtatvány elkészülte után nemsokára el is követte azt a nagyszerű tréfát, amelynek révén a takarékpénztár most 36,205 frtját siratja. A kasszában 14,000 forintot hagyott, valószínűleg azért, mert ez az összeg 5 és 10 forintosokból állt s mivel nagy csomagot tett ki, nem tudta hirtelen összepakolni. Az ellopott összeg csupa ezresekkel és százassal állt s csak a 205 forint volt ötforintos papírpénz. Feleségének és nyolc gyermekének, akik a vasuti állomáshoz kísérték, ezek állítása szerint összesen husz forintot hagyott. A pénzügyintézet februárban még részvényenként 70 forint osztalékot fizetett, jövőre azonban ez az osztalék 30 forintra fog a sikkasztás miatt le-

szállani, hacsak a hiányt a félmillió tartalék-alapból meg nem térítik. Ugy látszik azonban, hogy a sikkasztó nemsokára a büntető igazságszolgáltatás kezébe kerül. Tegnap este ugyanis táviratban arról értesítette a brémai rendőrség a budapesti főkapitányságot, hogy a Darmstadt nevű hajóra, amely onnan tegnap reggel Port Saidba indult, egy olyan ember szállt föl, kire teljesen ráillik Ungváry Károly személyleírása. A rendőrség az értesítés alapján nyomban sürgönyözött Port-Saidba, hogy a gyanús embert fogják el.

— (A kultuszminiszter levele.)

A tolnamegyei muzeum ünnepélyes megnyitása alkalmából dr. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter gróf *Apponyi* Sándorhoz, a muzeum szervezőjéhez levelet intézett, mely így hangzik: »Nagyméltóságú gróf úr! Legnagyobb sajnálatomra nem lehettem jelen a szegzárdi muzeum ünnepélyes megnyitásán, de a megbízásomból ott megjelent államtitkárom részletesen ismertette előttem a muzeumot, mely a magyar közművelődés történetében jelentékeny szerepet van hivatva betölteni s a nemzeti érzés fejlesztésére és ápolására is kérés-kívül a legjobb hatást fogja gyakorolni. Kedves és elmulasztatlan kötelességemnek tartom, hogy akkor, midőn e muzeum megnyitva a közönség számára átadatik rendelkezésére, a legigazabb tisztelet érzetével felkeressem Nagyméltóságodat, ki e jelentős intézmény létesítését minden dicsőre méltó páratlan áldozatkészséggel lehetővé tenni méltóztatott. Legyen szabad nekem, mint a magyar kulturális ügyek ez időszerinti vezetőjének, mélyen érzett köszönetemet nyilvánítani Nagyméltóságod előtt, e nemes tetteért, melylyel hálára kötelezett minden magyart, a kit nemzeti multunk lelkesíteni tud s a ki törhetlenül bizik hazánk dicsőséges tovább fejlődésében. Fogadja Nagyméltóságod őszinte tiszteletem kifejezését. *Wlassics.*« Hasonlóképpen üdvözlő levelet intézett a miniszter *Wosinszky* apátplébánoshoz is a muzeum megnyitása alkalmából.

— **(Betörés.)** Sósvertikén a napokban *Naszvadi* János ottani lakos magtárába betörtök s négy zsák búzát és egy zsák babot elvittek onnan. A betörők azonban nem sokáig örülhettek a sikerült betörésnek, mert elfogták őket *Lőrincz* János és *Kálmán* János napszámosok személyében és átadták a szentlőrinci járásbírósnak. Ott aztán beismerték az elfogott betörők, hogy a betörést csakugyan ők követték el s a lopott gabonát Sellyén eladván, az érte kapott pénzt elmulatták. Most várják a betörésért megérdemelt büntetésüket.

— **(Uj rend a sertés piacon.)** Holnaptól kezdve új rend áll be a szombati sertés piaci árulásra nézve. Eddig ugyanis a sertés piacon csak a sertéseket és a nagyobbacska malacokat árulták, míg a pecsenyemalacokat s gyakran olyanokat is, melyek már 5—6 hetesek voltak, a rendes piacon adták el. Holnaptól kezdve azonban a pecsenye-malacokat csakis a Majláth-téren lehet árusítani; az egy hónapnál idősebb malacok pedig kint a rendes sertés vásártéren árulandók.

— **(Halálozás.)** Özv. *Polák* Pim Józsefné szül. *More* Ida tegnap este, életének 74-ik évében meghalt. Temetése holnap (szombaton) délután 4 órakor lesz a Báthory-utca 26. számú házból a budaikülvárosi temetőbe. Az engesztelő misét folyó hó 19-én délelőtt

9 órakor tartják lelkiüdvéért a belvárosi plébánia-templomban. Halálát két leánya, testvére *More* Béla, nyugalmazott m. kir. honvédőrnagy, tizenkét unokája, egy dédunokája és nagyszámú rokonság gyászolja.

— **(A vadházasság vége.)** Kölkeden vadházasságban élt *Balogh* János ottani lakos *Kili* Évával. Az asszony azonban lassankint kezdte megenni a törvény nélküli turbékolást és bejelentette az emberének, hogy vagy elmegy vele az anyakönyvvezetőhöz, vagy otthagyja a faképnél. *Balogh* erre annyira fel-dühösödött, hogy véresre verte az asszonyt s mikor az előle az utcára menekült, késsel üldözte és le akarta szúrni. A szomszédok mentették meg a kezei közül az asszonyt, a ki feljelentette az élete ellen törő embert a bíróságnak.

— **(Pályázat.)** A tamási kir. járásbírósnál egy II-od osztályú végrehajtói állás van üresedésben. Pályázati kérvények a szegzárdi kir. törvényszék elnökéhez adandók be két hét alatt.

— **(Himen.)** *Fischer* Ferenc, fővárosi műépítész, eljegyezte *Spitzer* Vilmát Siklóson. — *Ungár* Benő eljegyezte *Goldstein* Fánikát Kaposvárott.

— **(A D. K. E. ülése.)** A dunántúli közművelődési egyesület igazgató választmánya tegnap az egyesület Budapesten levő helyiségében ülést tartott. Ögróf *Pallavicini* Ede elnök üdvözölte az egybegyűlteket, megköszönte a tagok érdeklődését s rövid visszapillantást vetett a lefolyt évre. Az egyesület nagy eredményekre és fényes sikerekre ez idő szerint még nem hivatkozhatik, mivel még mindig a kezdet nehézségeivel kell küzdenie s anyagi eszközei nagyon korlátozottak. A reményt azonban nem adja fel s hiszi, hogy a közel jövőben sikerül az egyesület érdekében általánosabb érdeklődést kelteni s az egyesület elé tűzött kulturális feladatok megoldásában gyorsabb tempóval haladni. A napirend során foglalkozott az igazgató választmány a szlavoniai magyarok ügyével is és *Antal* Gábor ev. ref. püspök kérelmére száz forint tanítói segélyt szavazott meg a mostani évre. Elhatározta a választmány azt is, hogy a pénzesházi nyári menedékházat ez évben is fentartja. *Óváry* Ferenc országgyűlési képviselő nagyvázsonyi óvodáját az egyesület anyagi viszonyainak javultával veszi át a saját kezelésébe. Ögróf *Pallavicini* Ede elnök indítványára elhatározta az igazgató választmány, hogy legközelebbi ülését október első napjaiban fogja megtartani.

— **(Korai szerelmek.)** Az ideges gyermekek, mint az »Ifjuság és Egészség« című folyóiratban olvassuk, bizonyos tekintetben hamar indulnak fejlődésnek. Képzelt tehetségük meglepően élénk, indulataik, szenvedélyeik korán kitörésre jutnak s jóval hamarabb lesznek szerelmesek, mint azok, a kik teljesen egészségesek. A cikk írója, dr. *Schaffer* Károly, példákat is idéz s azt mondja, hogy Byron már 8 éves korában szenvedélyesen beleszeretett *Duff* Mária-ba, a kinek halálakar görcsöbe esett. Tizenkét éves korában pedig sem enni, sem aludni nem tudott második szerelme miatt. *Alfieri* a költő, épen 9 éves volt, mikor egy apácát meglátta és megszeretnie pillanat műve volt. *Dante* ugyanily kor-

ban ismerte meg a reménytelen szerelem kintjait. Mindezeket tultett azonban Canova, a ki mint 5 éves gyermek konstataulta, hogy szive lángban ég. Rousseau a legérettebb volt köztük, mert ő csak 12 éves korában tudta meg, hogy mi az a szerelem. Hogy a hamar serdülő ifjak küzdöttek-e ideáljuk birásáért s hogy gondoltak-e házasságra, az persze egészen más kérdés. Ám mindannyian elég jól boldogultak, dacára annak, hogy első, második és karmadik szerelmük viszonzásra nem találhatott.

— **(Ha a masiniszta részeg.)** Izgalmas utazást tettek vasárnap a bozen-berlini gyorsvonat utasai. Kufsteinben a mozdonyvezető részegen jött a gépre s a fűtő is be volt rugva. A forgalmi tiszt megtiltotta nekik, hogy a mozdonyt vezessék. Eleinte engedelmessé vált a mozdonyvezető, de a legközelebbi állomáson már rátámadt arra a gépészre, a kit helyébe állítottak s kijelentette, hogy ő akarja a mozdonyt vezetni s azt, a ki meg akarja akadályozni ebben, letaszítja a gépről. Az irtózatot erejű, izgatott emberrel nem bírtak, úgy, hogy a gyorsvonatot több állomáson keresztül a részeg s méd nélkül indulatos mozdonyvezető vitte, a mig végre kissé kijózanodott s maga szállott le a gépről. E közben azonban a gyorsvonat máris fél órai késedelmet szenvedett. A fűtő is annyira részeg volt, hogy egy izben le is esett a mozdonyról, szerencsére megfogták esés közben. Hogy milyen könnyen óriási szerencsétlenséget okozhatott volna a gyorsvonat gépészének a részegsége, azt hangsúlyozni sem kell.

— **(Esresek veszendőben.)** Nagy kár érte napokban *Milos* György, eszéki tejkereskedőt. Itt járt Baranyában s Dárdáról Monostorra kocsin akart áthajtatni. Mikor utban voltak már, kereste kétezerezt száz forintot tartalmazó pénztárcáját, de bizony nem találta sehoh. Szörinszálán elveszett a tárca, melyben két darab ezres és öt darab száz bankjegy volt. Az lesz a becsületes megtaláló, a ki az ezreket viszaadja a károsnak.

— **(Vasuti értekezéslet.)** Ma délután három órakor ismét vasuti értekezéslet volt a polgármesteri helyiségben a városházán. Az értekezéslet a pécs-dolnimitóljáci vasut terveinek megbeszélésével foglalkozott s a tárgyalások eredményét a városi Tanács utján a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

— **(Kofa-küldöttség nálunk.)** Ma délután deputáció járt a szerkesztőségünkben: Az összes piaci sátoros kofák nevében két jóképű — és tegyük hozzá: jóbeszédű — kofa járt nálunk, sajnosan panaszkodván, hogy mennyire lecaffolták őket reggeli laptársunkban a tegnapi sztrájk miatt. Erővel nyiltterezni akartak azok ellen a nacscságák ellen, kik betették az ujságba róluk azt a sok rossz dolgot s olybá tüntették fel őket, mintha a közönség érdekét lábbal tipornák, udvariatlanok lennének a hölgyekkel szemben és ők okoznák a pécsi piac drágaságát, emellett semmi gondot sem fordítva az árucikkék tisztán tartására. Ez utóbbi esetekre mindenk előtt ott van a naponkinti piacvizsgálat, annak feladata ezt ellenőrizni. S aztán egyenesen fel lettek kérve annak idején, hogy szerezzenek be asztalokat és ernyőket! ezt ők a közönségre való tekintettel meg is tették, hogy ne legyen minden áru a földön és ne süsse a nap. S ime most ezek után is szednek tőlük helypénzt. Ed-dig évenként 73 forintot — napi husz krt — fizettek s most felmegy a helypénz 250 frtra s az általános gyümölcsérés évadján annyi helypénzt kell majd fizetniök, hogy az évi

helypénzkiadásuk négyszáz forintra is fel fog rugni. Hát ez sérelmes rájuk nézve. Ők mindig tisztelettel bánnak a nacscságákkal, de vannak a piacon olyan árusok is, kik este kalapban sétálnak az utcákon s reggelre kofákká vedlenek; ezek nincsenek benne a tisztos kofa-céhben, melynek tagjai a kofalkodásból élnek meg; ezek ellen tegyen valamit a hatóság. Aztán pedig nemhogy drágaságot okoznak, sőt ellenkezőleg. Ők külföldről hoztattak például az idén is korán érő főzeléket s adhatták 20—30 krajcárért, mint ujdonságot; s mikor a falusiak behozták a főzelék-féléket s 40—60 krajcárt kértek értük, ők ezzel az eljárással 16—20 krajcárra szállították le az árakat és rózsá burgonyát 10—14 krajcárért adtak ujkorában, miért a falusi szállítók 20 krajcárt kértek. Ez volt a kofaküldöttség kérelme, hogy ezt írjuk ki az ujságba mi, a kik tegnap is méltányosan irtunk róluk; mert ha nem, akkor megnyiltterezik reggeli kollegánkat. Hát mi megtettük ime s reméljük, most már szent lesz a béke!

— **(Rabszöktető fogházigazgató.)** Egy mexikói fogházigazgatóról szól a következő história. Volt a fogházában egy halálraítelt, a kit az igazgatónak érdekében állott — megszöktetni. Sokáig gondolkozott azon, hogy miképen adja vissza szabadságát a derék ifjunak s végre meg is találta a módot. Nagy bált rendezett, amelyre meghívta valamennyi halálra ítéltet. A bál alkalmával minden rab a legkorrektebbül viselkedett hölgyével szemben. Amikor a négyesre került a sor, az igazgató a vezényletet pártfogoltjára bízta, aki karján az igazgató nejével büszkén sétált föl-alá. A hatodik figuránál aztán a nagy zavarban a szomszéd szobába osontak, ahol a kellő pillanatban elpárolgott a halálra ítélt ifju. Előbb azonban udvariasan bocsánatot kért az igazgatótól, hogy nem vezetheti vissza helyére

— **(Darabokra vagdalt asszony.)** Párisban pár nap előtt a Clichy-hid mellett egy Chaplain nevű munkás két női combot és egy női lábszárát talált. Fölfedezéséről értesítette a rendőrséget, mely azóta erélyesen keresi a rejtelmes lelet magyarázatát. Eddig azonban még semmi eredményt sem ért el. Tegnapelőtt Chaplain ismét a hid mellett dolgozott. Egyszerre csak a Szajnában a parthoz közel egy bedugaszolt üveget látott uszni. Kihuzta azt és nem gondolva semmire, eltörte az üveget, melyből azonban egy papirdarab hullott ki. A papiros egyik oldalán ceruzával ez volt írva: »A darabokra vagdalt asszonyt sohasem fogják megtalálni«, a másik oldalon pedig: »A gyilkost nem fogják fölfedezni soha.« Chaplain az iratot és az üveg darabjait azonnal a rendőrségre vitte. Ez a papiros most a kutatás alapja. Keresik az íróját.

— **(Somogyvármegye közigazgatási bizottsága)** tegnap tartotta ülését *Tallián* Gyula főispán elnöklésével. A pénzügyigazgató jelentése szerint 268.733 frt adó folyt be. A befizetés 10.257 frttal kedvezőbb, mint a múlt évben. A közegészségi állapot kedvező. A tanfelügyelő iskolalátogatásainál azt tapasztalta, hogy a szuloki kath. iskolában Dévai német tanító két fiával teljesen németül tanít és magyar tankönyvnek nyoma sincs. A veszprémi megyéspüspökhöz megkeresést intéznek sürgős intézkedés végett.

— **(Ellopott zsebóra.)** *Poducsek* Bálint, szászvári lakostól a napokban ellopták nyitva hagyott szobájából az ezüst óráját láncsal együtt, a mi megért vagy huszonkét forintot. A káros feljelentésére megindult nyomozás során azonban csakhamar megtalálták a tolvajt *Korom* István személyében. Az el-fogott tolvaj azzal védekezett, hogy részeg

volt, mikor az órát ellopta és nem tudta, mit cselekszik. Hanem azért mégis letartóztatták — annál is inkább, mert csavargó és se lak-helye, se foglalkozása nincs — s bekisérték a sásdi járásbiróság börtönébe.

— **(Leégett ház.)** Rácmeckén a napokban leégett *Lesch* György háza. A vizsgálat a tűz keletkezési okának kipuhatólása végett megtartatván, kitünt, hogy a kémény rossz volt és a padlásra szikra hatolván belőle, felgyújtotta a tetőt s így támadt a tűz. A leégett épület biztosítva volt s így a kára megtérül a gazdának, a kit azonban hivatalosan feljelentettek a bíróságnak, gondatlanságból eredő tűzvész okozása miatt.

— **(Kifosztott pénzszekrény.)** *Válek* István, zehpusztai lakos szobájába a minap valami vakmerő tettes akkép hatolt be, hogy előkereste a szoba kulcsát az ajtó feletti rejtkehelyről, hová *Válek* távozásakor elhelyezte s azzal az ajtót felnyitotta. A szobában állt a tulajdonos pénzszekrénye, melyet a tolvaj hamarosan feltört s a benne levő húsz forinttal aztán odább állt. A nyomozás csakhamar kiderítette, hogy a tolvajok ketten voltak s el is fogták őket *Kolompár* Mari és *Kolompár* Rozi, osztrói illetőségű cigányasszonyok személyében s átadták őket a bíróságnak.

— **(Elvesztett pénz.)** Nagy kár érte a mai piacon *Freidenbach* Józsefné, pellérdi lakosnót. Nevezett ugyanis bejött Pécsre különféle eladni való portékával s árult is belőle vagy tizenegyet forintot. A pénzt egy kendőbe kötve zsebébe tette; de később, mikor még egyszer meg akarta számlálni, nem találta sehoh. Biz' az elveszett s bár az asszony mindenfelé kereste, nem találta meg. Bejelentette persze a pénz elvesztését a rendőrségnél, hanem hát az is csak bottal ütheti az elveszett pénz nyomát.

— **(A vakok pénze.)** A belügyminiszter ez év tavaszán elrendelte, hogy az állami anyakönyvi hivatalokban gyűjtő perselyek állítandók fel a »Vakokat gyámolító országos egyesület« alapja javára. Ily persely van a pécsi állami anyakönyvi hivatalban is, ezzel a felirással: »Adakozzunk a vakoknak«. És sok boldog jegyespár tette bele március óta fillereit, bizonyára jó szivből, igaz emberbaráti szeretetből. A belügyminiszteri rendelet értelmében e perselyek félévénként, illetve minden év június és december hava közepén felbontandók lévén, a persely felbontását *Deutsch* Kornél főszámvevő, mint a polgármesteri hivatal kiküldöttje és két magántanú előtt ma délelőtt eszközölte *Hartl* Gyula anyakönyvvezető. A perselyben összesen 66 korona 74 fillért találtak, mely összeg megszámlálását jegyzőkönyvbe foglalták s annak kapcsán az anyakönyvvezető fel fogja az összeget küldeni a miniszteri rendelet értelmében az országos Földhitelintézethez Budapestre, hol a vakok pénze elhelyezve van.

— **(Kulcs az ajtón kívül.)** Tegnap este történt ez a furcsa eset a József-utca egyik házában. A házbéliek elmenvén hazulról, a folyosó ajtaját becsukták, de a kulcsot szépen felakasztották egy szög-re, kívül az ajtó mellé. Mikor aztán hazatértek, a folyosó ajtajában volt a kulcs és az ajtó nyitva állott. A szobákban pedig a szekrények fel voltak törve s ruhák és ezüst ékszerek hiá-

nyoztak belőlük. A rendőrségnek feljelentették ugyan az esetet; de bajos az olyan tolvajt elfogni, kinek a legjobb alkalmat adják a lopásra, a bezárt ajtó kulcsát elébe tévén, hogy ha tetszik, menjen be és vigyen el, a mit szeme-szája megkíván!

— **(Hűtlen cseléd.)** Mészáros János siklósi lakosnál szolgálatban állt *Sánta* Róza geresdi illetőségű cselédleány. A napokban a leány minden szó nélkül ott hagyta a helyét, de magával vitt egy csomó ruhaneműt és egyéb tárgyakat is a gazdája tulajdonai közül. A meglopott ember feljelentésére a leányt, ki Pécsre szökött, itt letartóztatták és átadták a királyi ügyészségnek.

— **(Orvosság a mérges gomba ellen.)** Egy ref. lelkész olvasóinknak a következőket ajánlja a gyakori gombamérgezések elkerülésére: A gombát megkészítés előtt jól le kell forrázni, miáltal a gomba mérges csirái elpusztulnak. Ha valakinek gyanuja támad, hogy esetleg mérges gombát vett, dugjon egy ezüst kanalat a megkészített gomba közé s ha az ezüst színét változtatja, akkor a gomba mérges és eldobandó. Minthogy azonban nem minden szegény asszonynak van ezüst kanala, legjobb csak ha megkészítés előtt erősen leforrázza a gombát.

— **(Álkuksos tolvaj.)** *Nyaka* János kacsótai lakos lakásába a napokban valaki álkuksossal behatolván, feltörte a ruhaszekrényét és abból százkét méter vásznat elloptott. A káros feljelentésére megindult nyomozás az álkuksos tolvajt *Pandur* György

egyházbéri lakos személyében ki is nyomozta s az általa elrejtett vásznat egy szénakazalban meg is találta. Az álkuksos tolvajt bekísérték a szentlőrinci járásbirósághoz.

— **(Névmagyarosítás.)** *Grünbaum* Antal nagy-kanizsai illetőségű pécsi lakos, az »Alt és Böhm« cég könyvelője, vezetéknevének »Bartá«-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedett.

— **(Borbélyok veszedelme.)** Nagy csapás éri a borbélyokat, ha igaznak bizonyul az a hír, hogy egy német vegyész szörtemenítő szerre bukkant, ami állítólag minden tekintetben beválik. Ez az új szörtemenítő szer, amit egy gyár már forgalomba is hozott, minden borotvát és minden borbélyt fölöslegessé tesz, megkárosítva a köszörösöket is. A szer por alakban kerül a forgalomba. Annak, aki használni akarja, vízzel össze kell keverni, hogy pépszerű anyag kerüljön elő. Ha ezzel készen van, mit sem kell tennie mást, mint azt, hogy a péppel szőrös ábrázatát bekenje s a pépnek gyorsan történő megszáradását bevárja. Ha ez megtörténik, egyszerűen megmosakodik s olyan csupasz archoz jut, mintha két borbély keze alól került volna ki. Hogy a szer csakugyan olyan-e, mint a gyáros hirdeti, azt persze nem tudjuk s így a világért sem ajánljuk, amint hogy a nevét sem áruljuk el. Legvalószínűbb persze az, hogy egyszerű kísérletről van szó, amely a borbélyoknak nem fog ártani s amely az orthodox zsidók számára készült, akik tudvalevőleg nem borotva segélyével szoktak megszabadulni a szakálluktól.

— **(Egy gyóntatótya odysseája.)** Érdekes pár kötött házasságot a minap Páris egyik külvárosának, Passynak a polgármesteri hivatalában. A menyasszony a párisi nagy opera egyik volt ballerínája, a vő-

legény pedig — Eugenia császárné egykori gyóntatója: monsignore Bauer, a ki bennünket annyival inkább érdekel, mert magyar ember. A magyar fővárosban 1829-ben izraelita szülőktől származott. Hazájából korán külföldre került és mint 19 éves ifju 1848-ban ott küzdött Cavaignac önkényesei között a párisi barricadeokon. Ebben az időben festőnek készült, de csak fotografusságig tudta vinni. Ezt a foglalkozást azonban hamarosan megunt. Áttért a katolikus vallás kebelébe és beállt a carmelita-rendbe. Egyházi szónok lett és mint ilyen, csakhamar nagy hirre tett szert. A francia előkelő világ tolongott, hogy őt szónokolni hallja. 1866-ban III. Napoleon udvarához hívták udvari szónoknak, egy évvel később pedig Eugénia császárné gyóntatótyjának választotta. Elkövetkezett a porosz-francia háború. Bauer ebben is tevékeny részt vett, mikor pedig összeomlott a régi világ, melyben fölemelkedett — nyilvánosan bucsut mondott az egyházi pályának, sőt kitért a katolicizmusból is. Kereskedő lett és ezzel letűnt a nyilvános szereplés színpadjáról, mignem most újra maga felé fordítja a figyelmet házasságával, mely — úgy lehet — még nem is utolsó fordulója a volt gyóntató pályájának.

— **(Petróleumivás.)** Ilyen mánia is van már Párisban. Egy francia folyóirat ad hirt arról, hogy különösen a Bastille körül lakó munkások nagyban iszszák pálinka helyett a petróleumot. A folyóirat szerint az orvosok már régóta vizsgálják a petróleumivókat s úgy találják, hogy szervezetüket nem támadja meg annyira ez az ital, mint az alkoholistákét a pálinka. Nyugodtan alszanak s nem oly brutálisak, mint a szeszivók. A petróleum élvezése után is valami részegség-féle vesz erőt az emberen, de ellentétben az alkohol okozta részegséggel, nem vidám jellegű a petróleum-mámor. A petrolista szomorú és buta. Inkább

Az ajtóhoz akart jutni, de Davis elállta az útját. Most már ezt is elhagyta a nyugalma.

— Egy lépést se tovább! — kiáltott rá fenyegetően. Nem engedem meg, hogy elmenj! Értetted?

Alice egy pillanatig félholtan állott annak a gondolatnak hatása alatt, hogy menthetetlenül hatalmában van ennek az embernek; akkor azonban a kétségbeesés a legvégsőig juttatta. Villámsebességgel előrántotta a revolvert, — ugyanazt, a melynek használatát alig három órája tanulta meg Davistól.

Lucian nem volt gyáva. A bátor leány felé ugrott, hogy kezéből a veszedelmes fegyvert kicsavarja; de ebben a pillanatban a revolver elsült. A lövés jobb karján találta Davist, a ki visszatántorodott. Mint a repülő nyíl, rohant Alice előre az ajtóhoz, de akkor már Davis újra mellette termett. Nagy erőfeszítéssel küzdötte le a gyöngegséget, a mely a nagy vérvesztés folytán beállott, bal kezével visszarántotta a mindenképp menekülni akarót. Mint a vaskapocs szorította Alicet Lucian karja s ez azt sziszegte:

— Kis sátán! Megöllek előbb, mintsem hogy elengedjelek! Nem — mersz, fogsz — el — szök — — —

Hebegett; arca halálápadt lett és eszméletlenül zuhant a padlóra, az ijedségtől öntudaton kívül levő leányt szorosán magához szorítva.

Igy találta őt Henry, a szolga, a ki a lövés zajára lélekszakadva berohant. Mindjárt kitalálta, hogy mi történhetett. Az utcára szaladt segítségért. A véletlen doktor Vaughant vezette útjába, a ki egy negyed óra óta várt a megbeszélthelyen. Látta, a mikor Davis a házba lépett és nagy aggodalommal várt Alice-re a közelben. Ő

— Ez madame Cora? — kérdezte.

— Ez — felelte Henry, kissé zavarodva.

— Nagyon szép lehet — folytatta Alice nyugodtan.

— Maga biztosan ismeri. Tetszik magának.

A szerezsen elfintorította az arcát.

— Nem; ő épen olyan, mint az uram; ő is azt tartja, hogy a fekete ember nem ember.

— Ez nem szép tőle — mondta Alice. Azzal leült és sejtiben pár sort irt doktor Vaughan-nak. Kérte, hogy egy gézengúz karjaiból szabadítsa meg; legyen egy óra mulva kocsiával a sarkon, hogy elvigye Girard asszonyhoz, a ki följánlotta oltalmát.

— Igy, Henry — fordult újra a szolgálhoz, a ki türelmesen várt az ajtónál, — most vigye ezt el a címre és hozzon választ.

A szolga fogta a levelet; megígérte, hogy a lehető leggyorsabban a helyére juttatja. Mikor eltávozott, Alice újra az írókészlethez sietett. Hosszan nézte a szép Cora arcképét, hogy annak vonásai minél jobban vésődjenek az emlékezetébe.

— Ha valamikor meg fogom látni, azonnal megismerem — mondogatta. Azután elővette a revolvert, gondosan megtöltötte, egész azon módon, a hogy Lucian neki mutatta és zsebébe dugta.

Kevésre rá visszatért Henry. A válasz, a melyet hozott, csak ezt a pár sort tartalmazta:

Köszönöm a bizalmat, amelylyel megajándékoz, a mondott időre meg fogom önt várni.

William Vaughan.

Alice megkönnyebbülten lélezett föl.

csöndes, álmos melankólia vesz rajta erőt, mint kicsapongó vidámság. Végül azt mondják az orvosok, hogy a petróleum ivása kis mértékben nem veszedelmes, sőt némely betegségekben szenvedőknek használ.

— **(Ismét meglopott hagyaték.)**

Alig ért véget a Nagy Márton-féle hagyatéki bűnvizsgálat hajszája, már ismét van egy másik ilyen örökségi bűnpör készülében. Persze, itt is gyanu az egész ma megindított rendőrségi eljárásnak az alapja, de hát azért van a bűnügyi előnyomozás, hogy adatokat szerezzen be, mert bizony nem azt a világot éljük ma, hogy terhelő adatok nélkül vallomást tennének a bűnösök, ha vannak ilyenek. Ez a legujabb eset a Ruwald-fele hagyaték meglopásáról szól. Ugyanis özv. Ruwald Alajosné összes hagyatéka általános örökösévé a Braziliában élő Ruwald Lajost, Ruwald Alajos néhai városgazdának első feleségétől származó fiát és ennek nejét tette, a ki az elhalt özv. Ruwald Alajosnének leánya volt. Az örökösök Braziliában laknak s mire a hatóság értesítésére örökségüket rendbehozni, pár héttel ez előtt Pécsre jöttek s a hagyatékot rendezték, azt vették észre, hogy nemcsak értékes ingóságok, ágy és ruhaneműek, edények és ékszerek, de még takarékpénztári betétösszegek is eltűntek, így nagyobb összeg erejéig megkárosodtak. Ennek alapján feljelentést tettek a rendőrségen, hol ma megkezdtek a hagyaték meglopásával gyanúsított feljelentettek kihallgatását. Hogy a gyanu alapos-e, azt majd e vizsgálat eredménye fogja megmutatni.

— **(Tolvaj cigányasszonyok.)**

Porzó József, csontos csárdai lakosnak aprójóság állományát ugyancsak megdézsmálták a napokban. Egy szép reggelre virradóra egy híjján éppen egy tucat szárnyasát lopták el,

a mit persze feljelentett a hatóságnál. A nyomozás hamarosan előkerítette a tetteseket, de már nem ért semmit, mivel az ellopott szárnyasokat az elfogott tolvajok nem tudták előadni, abból az egyszerű okból, mivel megették azokat. A tolvaj három cigányasszony volt, Kovács Rozi, Kalányos Aranka és Bogdán Mari hercegszöllősi illetőségű kóbor cigányok, kiket feljelentettek a pécsi kir. törvényszéknek.

— **(A macska.)** A párisi VII. kerületi rendőrkapitányságnál megjelent a minap egy Jean Pigasson nevű ur. Jean Pigasson nyugalomba vonult esernyő-kereskedő, de azért nagyon haragos volt s a rendőrtiszt előtt sem türtőztette haragját. De csakhamar kitűnt, hogy ő ép úgy szereti a macskát, mint a milyen mértékben emberszerető és boszuálló is. Hogy nagyon szerette azokat a kedves doromboló állatokat, az már aból is nyilvánvaló, mert három pompás példányt is szerzett belőlük s azokat úgy dédelgette, ép úgy gondozta, mint Arany János tudósa az ő egyetlen macskáját. A história a versben is, a valóságban is egyforma tragikummal végződik: macskahalállal. Pigasson szomszédja, a kit boszantott éjszakánként a kedves állatok nyivakolása, boszút forralt. Elfogta az egyik macskát és felakasztotta Pigasson ur kilincsére. A mikor Pigasson ur hazatért, elhülve látta a szegény kiszenvedett kedvencét. Elkeseredésében mi tehetett tőle, elrohant a rendőrségre és az inspekciós tisztnek hirtelenében ezt mondta:

— Itt van ezer frank, ezt tessék a szegények közt kiosztani, de ha ezt az alávaló

macska-gyilkost nem büntetik meg a törvény egész szigorával, én agyon fogom löni.

Mit tehetett erre a rendőrtiszt? Megígérte, hogy az eljárást meg fogja indítani.

— **(A gondolat egysége.)** A gondolatok megnyilvánulásaikban ismeretesek előttünk, ugymint könyvekben, műalkotásokban, beszédben és rendszerint ezekből a megnyilatkozásokból következtetünk csak az ember gondolatvilágára. Oly pontos mérték-egységet készíteni a gondolatmennyiség mérésére, mint például a pénzmennyiség mértékegysége a korona, a hosszúsága a méter, eddigelé még nem sikerült. A közel jövőben azonban meglesz már a gondolat egysége is, ha igaz az a hír, hogy a gondolat megnyilvánulását megérzi a villamos-áram s hogy a fej körül fölcavart drótban a villamos-áramot befolyásolják a gondolatok nagyságuk és horderejük szerint. Mousant francia anatomus azt állítja ugyanis, hogy az emberi főből a gondolat úgy sugárzik ki, mint a gyertyából a fény s ő készített oly villamos apparatust, amely megérzi az agyvelő eme kisugárzásait. Ha Moussant e találmánya valóban alkalmas a gondolat erősségének és nagyságának lefotografálására, akkor a nagy emberek naponkinti gondolatmennyiségét könnyen meg lehet mérni idővel és fogalmat alkothatunk magunknak azokról a nagy erőkről, melyek a gondolattermelés munkáját végézik.

— **(Füstbe ment pénz.)** Nemcsak a magyarok füstölnek el tömérdek pénzt, hanem a franciák is. Mig Magyarországon a múlt évben 55 millió forint áru kincstári dohányt füstöltek el, addig a franciák 405.098,813

Elővigyázóan biztosította magát a szerencsen segítéséről; gazdag jutalmat ígért neki, ha szolgálatára lesz.

Henry, a ki titokban gyűlölte urát, készséggel beleegyezett és később nagyon használható eszköznek bizonyult.

A kandalló órája ötöt ütött. Ez volt az az idő, a melyet doktor Vaughannak üzent. Izgatottan, zakatoló szívvvel vette Alice kalapját, köpenyét és ép át akarta lépni a küszöböt, a mikor ijedten, megdöbbenve ugrott vissza.

Előtte állott — Davis Lucian.

Életre, halálra.

A váratlan megjelenése annak az embernek, a kitől Alice minden áron meg akart szabadulni, csaknem öntudatától fosztotta meg. Mintha megbénult volna, nem volt képes szóhoz jutni Davis, a ki az első pillanatban azt hitte, hogy Alice üdvözlésére siet, hamar észrevette tévedését és hosszabb gondolkodás nélkül elértette az igazi helyzetet.

— Ah, éppen jókor érkeztem — mondta gunyosan. — Az én egyetlenem kíséret nélkül akar távozni — de ezt már nem engedhetem meg!

Bezárta az ajtót, azután, karjait mellén keresztbe fonva, neki támaszkodott. Ijesztő, ördögi mosoly jelent meg ajkán, mialatt a reszkető leányt erősen szemmel tartotta.

Igy egy darabig némán állottak egymással szemközt. Akkor Alice gyöngeségén erőt véve, előre lépett és mesterkelt nyugalommal követelte Davistól, hogy nyissa ki az ajtót.

— Sajnálom! — hangzott az ironikus válasz. —

Az én szépséges királynőm talán előbb megmondaná, hová szeretne olyan nagyon menni?

— Kétségen kívül arra a helyre, a melyet egy kártyás és elzüllött ember kedvéért elhagytam — felelte aztán hidegen Alice.

— Ahán, — gondolta Lucian — már sugtak neki valamit; már nem tart többé erényhősnek. No, nem baj.

Azután főnhangon így szólt:

— Ne beszélj ilyen csunya dolgot, édesem. Én igazán nem vagyok olyan rossz, a mint gondolod. Hogy is lehet cselédek pletykáira hallgatni!

— A mit ön felől tudok, jobb forrásból hallottam, — vetette büszkén ellen Alice. Nem akarok tovább itt maradni — bocsásson!

— Egyelőre nem, tubicám!

Davis kegyetlen vonakodása Alice-nek arcába kergette a vért. Szemei vadul csillogtak.

— Bocsásson el! — kiáltotta. Nem akarok tovább itt maradni, nem akarom önt viszont látni!

— Hah, milyen rettenetesen hangzik ez! — nevetett Davis. Igazán olyan vagy mint egy nőstény-tigris. De jól áll neked, kár, hogy a haragod rám semmi hatást se tesz. Egyáltalán nincs kedvem ahhoz, hogy elbocsássalak, én még igen gyakran óhajtok a te szép arcodban gyönyörködni. No, jer, légy nyugodtabb, kincsem. Tudod, hogy szeretlek. Tegnap még hitted is nekem, azóta nem változott meg az érzelmem.

Kinyújtotta a karját, mintha magához akarná vonni; de az eltaszította.

— Ne nyuljon hozzám! — kiáltotta a haragtól reszketően. Nem akarok itt maradni, nem akarok!

frank áru dohányt, szivart és cigarettet fogyasztottak. Egy-egy franciára 989 gramm dohány jutott 10 fr. 52. c. értékben. Magyarországon is körülbelül ennyi dohány-fogyasztás esik egy-egy emberre.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. június 16. reggeli 7 órákor.

Barometer (redukált) = mm. 60.3 (emelkedő.)

Hőmérsék = 13.9 °C

» maximuma: 19.0 °C

» minimuma: 11.2 °C

Párányomás: 9.4 mm.

Relatív nedvesség: 80.

Felhőzet: 2° Cirr — cum. S. E.

Szélirány s erő: S. E. 2.

Csapadék 24 órai: 0

Enyhe, változó felhőzet, csapadék?

Dr. Csizser.

Művészet, irodalom.

○ **Művészettörténeti tanfolyam.** A közoktatásügyi m. kir. miniszter a folyó tanév nagy szünidejében középiskolai tanárok részére művészettörténeti tanfolyamot rendez. E tanfolyamra a miniszter a többek között *Simon Béla*, pécsi állami főreáliskolai és *Kalocsai Endre*, csurgói állami tanítóképezdei tanárokat is felvette.

○ **Zengerájok ellen.** Az országos színészegyesület figyelmét már régebben föl hívták arra, hogy a vidéken bizonyos daltársulatok szerepelnek, amelyek rendes színházi előadásokat tartanak. Ezek a daltársulatok ugyanis szintén a belügyminiszteriumtól kapják az engedélyüket, de bevégzett cselekményü s plane egész estét betöltő darabot nem szabad előadni. A zengerájok tehát kijátszák a tilalmat, nagy kárára a vidéki társulatoknak. A színész egyesület most fölkeri a belügyminiszteriumot, hogy ilyen daltársulatoknak többé ne adjon engedélyt.

○ **„A Dunántúli Dalszövetség“** jun. 24-én és 25-én tartja Komáromban évi rendes közgyűlését és negyedik dalünnepélyét. A program rendkívül változatos és érdekes. A dalversenyen képviselőleg vesz részt a pécsi dalárda és a pécsi daloskör is.

Törvénykezés.

§ **Kiskoruság meghosszabbítása.** A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Gyurkóczy József r. kath. vallásu egerághi lakos kiskoruságát meghosszabbította.

§ **Hamisító szolga.** Nagy Jenő pécsi szolga *Fischer és Zoór* hirdetési vállalkozóknál volt alkalmazva. Nemrég *Fricker* Páltól beszédett 2 frt 50 krt hirdetési díj fejében, nyugtát is adott róla és aláírta a hirdetési cég nevét. Fricker, miután az engedélye megvolt, falragaszait a város különböző pontjain kiragasztatta, a hirdetési cég pedig azt gondolva, hogy Fricker illetéket hirdetéseiért nem fizetett a plakátokat egyszerűen beragasztatta. Fricker meg akarta ujtani a hirdetési engedélyt újabb hat napra és felkereste a céget a hivatalos helyiségében. Együttal felmutatta Nagy Jenőtől kapott nyugtáját is. A hirdetési vállalkozók azonnal konstatálták, hogy az aláírás hamis, és hogy a beszédett összegből ők mit sem láttak. Nagy Jenőt magánokirat hamisítás címén feljelentették és a királyi törvény-

szék ma összeült büntető tanácsa el is ítélte 2 napi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre. Nagy Jenő megnyugodott az ítéletben és átadták mindjárt az ügyészségnek.

§ **A Splényi-Engel ügy.** Tegnapi hallgatta ki *Oláh* András vizsgálóbíró Budapesten az utolsó tanut a Splényi-ügyben. Ez *Zucker* Ármán budafoki állomásfőnök, aki az Engel-féle pince rakományairól adott felvilágosítást. A vizsgálóbíró most újra a törvényszék vadtanácsa elé fogja az iratokat terjeszteni.

§ **Elitölt bíró.** Még a múlt évben *Krämer* Antal volt Babarc község bírása. Birói hatásköréhez tartozott a tanítói illetékek beszedése is. Egy ízben, a mint a tanítói illetékeket beszedte, *Miller* Pétertől is bevont egy forint és néhány krajcárnyi illetéket. Miller sehogyan sem tudott megbarátkozni a gondolattal, hogy neki a tanító részére ily horribilis összeget kell fizetni. A bírót vádolta, hogy többet szedett be a kelleténél és a fölösleget zsebre vágta. Még a kisbíró előtt is gyalázta *Krämer* Antalt. Mikor már az egész falu sutogott, hogy a bíró nem jár egyenes uton, *Krämer* Antalnak is fülébe jutott a dolog. Hirtelen haragu ember lévén, azonnal utasította a kisbíró, hogy *Miller* Pétert fogja el és csukja le. A kisbíró *Miller* széken le is zárta. A bírón azonban csakhamar belátta, hogy túl lépte hatáskörét és *Miller* szabadon bocsátotta, úgy hogy *Miller* tíz percnél tovább nem is ült a babarci dutyiban. A felek most meg éppen nem békültek ki és kölcsönös feljelentést tettek egymás ellen. *Miller* a személyi szabadság megsértésével vádolta a bírót, *Krämer* Antal pedig rágalmozás miatt perelte be *Miller* Pétert. Ma került tárgyalásra a dolog, de a felek már kibékültek és mindketten visszavonták panaszukat. De nem úgy a pécsi királyi törvényszék. A rágalmozás magánvádra hagyható, de a hivatalos hatalommal való visszaélés mindig hivatalból üldözendő. És így *Krämer* Antalt személyi szabadság elleni vétség miatt 20 forint pénzbírságra, behajthatatlanság esetén 2 napi fogházra ítélte. *Krämer* kijelentette, hogy a 20 forintot 15 nap leforgása alatt le fogja fizetni.

T a n ü g y.

)(**Tanügyi irodalmi pályázat.** Pályázati hirdetés. A »Pécs és vidéke tanítónőinek egyesülete« a folyó évi május hó 18-án tartott közgyűlésében hozott határozattal a következő pályakérdést tűzte ki: »Minő eszközökkel mozdíthatja elő a tanítónő az okszerű munkásságot és takarékoskosságot; miképp írthatja a romboló fényűzést?« Pályadíj 50 korona, mely azonban csak abszolút becsü dolgozatnak fog kiadni. Csak az egyesület tagjai pályázhatnak. Az idegen kézzel irt dolgozatok — jelíges levélkével ellátva — folyó évi december hó 15-ig az egyesületi alelnökhöz küldendők be.

)(**Női kézimunka és rajzkiállítás.** Az ágostontéri népiskolában a mai napon kezdődtek a vizsgálatok; a női kézimunkák és rajzok a rajzteremben (I. emelet) vannak kiállítva s a szives látogatók által — június hó 26-ig bezárólag — a nap bármely órában megtekinthetők.

Közgazdaság.

□ **Terjed az állatjárvány.** Így nyár felé az állatjárványok mindig nagyobb mértékben szoktak fellépni. Így legújában Rácmeckén a szarvasmarhák között lépett fel egy járvá-

nyos betegség; Kis-Bicsérd és Szilvás községben a sertések között a sertésvész, *Jánosi*, *Ózd*, *Vaiszló*, *Birján*, *Hásságy*, *Lancsuk* és *Szilvás* községekben a sertésorbánc lépett fel.

□ **Uj marharakodó állomás.** A horvát országos kormány, a m. kir. államvasutak igazgatása alatt álló lonjavölgyi h. é. vasut banovajaruga—pakratzi vonalán fekvő *Poljana* nevű állomást marharakodó vasuti állomássá tette.

T Á V I R A T O K.

— **Uj francia miniszterek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A francia kabinetet most alakítja meg *Poincaré*, az új miniszterelnök. Eddig *Delcassé* a külügyi, *Delombre* a pénzügyi és *Monis* a kereskedelmi tárcát vállalták el.

— **Affér a Dreyfus-ügy miatt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A rennesi tüzérezred parancsnoka a Dreyfus-ügyből kifolyólag az „Aurore“ szerkesztőjét levélben piszkos, nyomorultnak nevezte s napiparancsban gyalázta. A szerkesztő e miatt a parancsnokot provokáltatta.

— **A Széll-javaslat tárgyalása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház közgazdasági bizottsága megkezdte a Széll-féle kiegyezési törvényjavaslat tárgyalását. A pénzügyi bizottság ma este tárgyalja a javaslatot s így lehetséges, hogy holnap a képviselőház ülést tarthat a javaslat tárgyalásának napirendre tűzése végett.

— **Bécs dicsérete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsben a király ma megnézte a *Wien* folyó szabályozását. *Lueger* polgármesterhez így szólt a szemle végével:

— Gratulálok Bécs nagyszerű alkotásához!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Ház-eladás!
Pécsett, Vilmos-utca 7. számu

emeletes ház,

mely áll az emeleten 4 szoba, 1 konyha, 1 éléskamara, folyosó stb., a földszinten 1 bolt és mellékhelyiségből, 2 fakamara, konyhakert nemes gyümölcsfákkal, vízvezeték jó ivóvízzel, szép kilátás és egészséges levegő, más vállalat végett eladó.

Értekezhetni ott a házban a tulajdonossal a délelőtti órákban.

Gyakornok

fizetéssel felvétetik egy helybeli biztosítási vezérügynökségnél.

Czim a kiadóhivatalban.

Hirdetmény!

Vb. Schön Károly csódtömegéhez tartozó és a pécsi 1024. sz. betétben felvett,

a Mór-utcza 6, és József-utcza 23-ik számú lakház és udvart, kis kertecskével

képező ingatlan, Pécsen, a kir. Törvényszéknél, az árverési szobában: 1899. évi augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor, nyilvános árverésen eladatni fog. Venni szándékozókknak további felvilágosítással szívesen szolgálók.

Pécsen, 1899. június 11-én.

Dr. Toldi Béla
ügyvéd, tömeggondnok.

Ugy a hazai, mint a külföldi orvosi tekintélyek is elismerik és hangoztatják, hogy idült (kronikus) betegségek legbiztosabban a természeti eszközökkel gyógyíthatók.

A legelső és legtökéletesebben berendezett intézet, a melyben ezen alapon történik a gyógykezelés:

Dr. Palócz Ignác

v. kórházi orvos, k. egészségügyi tanár, intézete

Budapest, IX., Vámház-körút 7. (augusztus 1-től Kerepesi-nt 10.)

■ Gyógykezelés egész napon át. ■ Rendelés 10—12-ig és 3—5-ig. ■
■ Nőknél női kiszolgálás. ■ Elkülönített osztályok. ■
■ Díjazás hetenként 10—15 frt. ■ Prospectus ingyen. ■

A természeti eszközökkel képesek vagyunk a beteg test életerejét növelni, a benne képződött ártalmas és kóros anyagokat a szervezetből eltávolítani, a szervek normális működését létrehozni és az elgyengült vagy elkényeztetett testet megedzeni, megerősíteni.

Ezért gyógyítható ily módon még a legtöbb idült (kronikus) betegség is.

A tökéletes berendezés, a lelkiismeretes, gondos és egyéni (a beteg természetének megfelelő) gyógykezelés magyarázzák meg ama kitűnő eredményeket (a meggyógyultak hiteles irásával bizonyíthatjuk), a melyeket még a legidültebb betegségeknek is, különösen elhízottság, asztma, reuma, ischias, neuralgia, köszvény, gyomor és nemibajok, vérszegénység, bőr-, ideg- és női betegségek gyógyításánál biztosan elérünk.

Népszerű orvosi tanácsadó:
„Az egészség megővése és a betegségek gyógyítása.”
Írta: dr. Palócz Ignác. — Kapható a szerzőnél. — Ára 3 korona.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. Pécsen Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsozatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági zárok és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyvagépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitűnőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **árain versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.